

Obavijest

Konferencija »Hrvatska 2020. – Vizije i perspektive za politiku, gospodarstvo i društvo«

Zagreb, 22. siječnja 2004.

U organizaciji Zaklade Konrad Adenauer, te pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića, u zagrebačkom hotelu Opera 22. siječnja 2004. održana je konferencija *Hrvatska 2020. – Vizije i perspektive za politiku, gospodarstvo i društvo*.

Cilj konferencije bio je definirati vizije i perspektive razvoja Hrvatske do 2020. godine kroz izlaganja i razmjenu mišljenja mnogih uglednih i cijenjenih gospodarstvenika, znanstvenika, političkih dužnosnika te predstavnika medija.

Organizator konferencije Zaklada Konrad Adenauer jedna je od najvećih njemačkih političkih zaklada. Težište rada Zaklade u Hrvatskoj je potpora integraciji zemlje u EU i NATO, suradnja s medijima i političkim strankama, potpora gospodarskim prilagodbama i jačanje lokalne samouprave. Cilj Zaklade je i jačanje bilateralnih odnosa između Njemačke i Hrvatske. Tijekom konferencije dr. Stefan Gehrold, dotadašnji direktor Zaklade za Hrvatsku zahvalio se i oprostio od kolega i suradnika, te predstavio svog nasljednika na čelu ureda u Zagrebu, dr. Christiana Schmitza.

Konferenciju su otvorili bivši državni tajnik i glavni tajnik Zaklade Konrad Adenauer, Wilhelm Staudacher i predsjednik Republike Hrvatske, Stjepan Mesić.

U svom govoru glavni tajnik Zaklade definirao je Hrvatsku kao primjer demokratičnosti u odnosu na druge zemlje u regiji, koja na temelju svojih iskustava može pomoći Europi. Hrvatska je svjesna odgovornosti koju nosi i koja joj se daje, ocijenio je Staudacher i poručio da će Zaklada Konrad Adenauer u okviru svojih mogućnosti pratiti i podupirati Hrvatsku na njezinom putu prema EU.

Predsjednik Republike Stjepan Mesić vidi Hrvatsku 2020. kao sretnu, demokratsku i razvijenu zemlju. Predsjednik je upozorio važnost činjenice da svi sudjelujemo u razvoju društva i upozorio da moramo mnogo toga još učiniti na uspostavljanju pravne sigurnosti i uklanjanju svih diskriminacija. »Hrvatska mora učiniti pravosuđe efikasnim, decentralizirati se i time odgovoriti izazovu vremena. Preko zaklada koje djeluju u Hrvatskoj, stvaramo mostove sa zemljama koje imaju razvijeno civilno društvo«, zaključio je Predsjednik.

U prvom dijelu konferencije pod nazivom *Gospodarska tranzicija* raspravljalo se o trenutačnom gospodarskom stanju u Hrvatskoj, kao i mogućnostima hrvatskoga gospodarskog razvoja u budućnosti.

Dr. Boris Vujčić, zamjenik guvernera Hrvatske narodne banke, osvrnuo se na podatak da je Hrvatska u zadnjih deset godina imala jako dobar rast BDP-a, te ako ostane vodeća zemlja po rastu u regiji, lako će konvergirati prema EU. Dr. Vujčić je ponudio dva moguća scenarija za budućnost: pesimističan, prema kojem bi stopa rasta trebala iznositi 3 posto, i optimističan koji predviđa rast po stopi od 6 posto. Izrazio je nadu da ćemo se 2020. približiti zemljama članicama EU.

Imamo li viziju budućnosti, kako ocijenjujemo sadašnji trenutak, što za budućnost možemo naučiti iz sadašnjosti, pitanja su koje je u okviru svog izlaganja dotaknuo prof. dr. Gorazd Nikić s Ekonomskog instituta. Po njemu, glavni problemi Hrvatske su precijenjenost državne valute, prebrz rast domaće proizvodnje i neposvećivanje dovoljno pozornosti izvozu, a takav model ne može dugo potrajati.

Dr. Mladen Vedriš iz Nacionalnog vijeća za konkurentnost istaknuo je da se danas odlučuje kako ćemo izgledati 2020. Trenutačni gospodarski položaj Hrvatske dočarao je sljedećim podacima za 2003/2004: prema indeksu aktualne konkurentnosti Hrvatska je na 62. mjestu, u rangu Indonezije, prema indeksu mogućnosti rasta na 53, u rangu Kostarike i Namibije, stopa nezaposlenosti je među najvišima u Europi, a po BDP-u nalazimo se daleko iza Slovenije, Češke i Mađarske.

Prof. dr. Hermann von Laer upozorio je da danas ne postoji europsko javno mnijenje, nalazimo se u potrazi za odgovarajućim narodom jer imamo državu, zajednicu EU i euro. Postavio je iznimno važno pitanje – hoće li to biti prihvatljivo u Hrvatskoj koja je nedavno postala samostalna.

Rasprava koja je uslijedila otvorila je brojna pitanja, primjerice zadržavanja svog vlastitog identiteta i vrijednosti prilikom ulaska u EU. To je ujedno bio i uvod u drugu tematsku cjelinu konferencije pod nazivom *Europska integracija i vanjska politika*.

Bivši ministar vanjskih poslova RH, dr. Mate Granić odredio je sljedeće tri do pet godina kao ključne za europsku budućnost Hrvatske. U tom razdoblju treba riješiti sva pitanja oko granica i odnosa sa susjedima, posebno sa Slovenijom. Želimo također dobiti pozitivno mišljenje o kandidaturi za članstvo u EU. Hrvatsku bi čekanje na ulazak s BiH, Srbijom i Crnom Gorom i Albanijom znatno usporilo. Dr. Mate Granić izrazio je čvrsto uvjerenje da će Vlada uložiti svu energiju da svlada prepreke koje stoje na putu Hrvatske u EU.

Dr. Mario Nobilo, pomoćnik ministra vanjskih poslova, definirao je bitne zahtjeve koji stoje pred Hrvatskom u budućnosti: očuvanje mira i sigurnosti, učvršćivanje međunarodnog položaja, izvršavanje međunarodnih obaveza, ulazak u europske integracije, jačanje gospodarskog položaja te iznimno važnu suradnju sa susjedima.

Prof. dr. Siniša Rodin s Pravnog fakulteta u svom izlaganju govorio je o promjenama u vanjskoj politici prigodom ulaska u EU. Hrvatska vanjska politika morat će se transformirati i postati velikim dijelom politikom EU. Doći će do diferenciranja na europsku vanjsku i neeuropsku vanjsku politiku. Optimistične naznake za ulazak Hrvatske u EU predstavlja interes obje strane,

dok su pesimistične prepreke koje treba ukloniti: političko gospodarska struktura koja izvlači profit iz nečlanstva u EU, državne subvencije, uvozne kvote te zloraba monopolskog položaja na tržištu.

Treći dio konferencije, nakon kojeg je uslijedila plodonosna rasprava, bio je posvećen *lokalnoj samoupravi i decentralizaciji*.

Gradonačelnik Rijeke, Vojko Obersnel, govorio je o razvoju lokalne samouprave u Hrvatskoj, istaknuvši promjenu Ustava kao prvi bitan korak koji je vodio decentralizaciji. Financiranjem lokalne i regionalne samouprave osigurana su mnogo veća financijska sredstva. Hrvatska treba nastaviti s decentralizacijom jer bez jake lokalne samouprave nema ni jake države.

Dr. Günter Dill iz Zaklade Konrad Adenauer istaknuo je bitne korake koje je Hrvatska postigla u samoupravi. Međutim, potrebno je poboljšavati učinkovitost jedinica lokalne samouprave i raditi na održivom razvoju gradova i općina. Dr. Dill je istaknuo da su uvjeti za razvoj lokalne samouprave u cijeloj Europi pogoršani, te da su jake jedinice lokalne samouprave u interesu EU.

Izvršna direktorica Saveza udruga gradova i općina Irena Bakal predstavila je područje rada i način financiranja Saveza. Cilj Saveza je ojačati položaj jedinica lokalne samouprave i uspostaviti ravnopravnu suradnju Saveza, kao predstavnika lokalne samouprave i Vlade RH. Prema njenim riječima, Hrvatska bi u 2020. trebala imati manji broj jedinica lokalne samouprave, a Savez vidi kao jaku organizaciju lokalne samouprave kojeg Vlada uvažava kao odgovornog partnera.

U posljednjoj tematskoj cjelini konferencije pod nazivom *Razvoj medija* istaknute su pozitivne i negativne strane hrvatskog novinarstva, te mogućnosti za veću slobodu i napredak novinarske struke u budućnosti.

Potpredsjednik HND-a i novinar *Jutarnjeg lista* Zdenko Duka govorio je o novinarskom profesionalizmu koji je uništen žutim i zabavnim novinarstvom. Istaknuo je da je Hrvatska glavne zakone iz područja informiranja uskladila s europskim. Nije sigurno da ćemo 2020. biti bogati, ali važno je da budemo slobodni, poručio je na kraju svojeg izlaganja.

Kolumnistica *Večernjeg lista* Višnja Starešina osvrnula se uglavnom na probleme i nedostatke našeg novinarstva. Prema njezinom mišljenju najviše zaostajemo u profesionalnim standardima u umijeću izražavanja, razlikujemo se od drugih zemalja po vjerodostojnosti i provjeri informacija, naše novine pune su glasina, prisutan je potcjenjivački odnos prema čitateljima, kao i osjećaj posebnosti i samodovoljnosti. Višnja Starešina istaknula je kako je obrazovanje ključ razvoja medij, te bi stoga trebalo organizirati više praktičnih radionica i omogućiti razmjenu iskustva s novinarima i medijima izvan Hrvatske.

Karl-Peter Schwarz, dopisnik *Frankfurter Allgemeine Zeitung* iz Praga, pozitivno je ocijenio stanje u hrvatskom novinarstvu. Istaknuo je da je dosad imao samo pozitivna iskustva vezana za medije u Hrvatskoj.

Na zatvaranju konferencije dr. Ivo Sanader, predsjednik Vlade RH, zahvalio je zakladi Konrad Adenauer na svemu što je činila i što čini za Hrvatsku, te poželio dobrodošlicu novom direktoru dr. Schmitzu. Kao prioritete nove

Vlade na unutarnjem planu, dr. Sanader je istaknuo učvršćivanje demokracije, političku i gospodarsku stabilnost, rast standarda i kupovne moći. Vanjskopolitički ciljevi Hrvatske su ulazak u EU i NATO te unapređenje odnosa sa susjedima, koji moraju ići paralelno. Hrvatska je zaslužila pozitivno mišljenje Europske komisije i ratifikaciju SSP-a, ocijenio je dr. Sanader i istaknuo kako je Hrvatska spremna pomoći Europi u stabilizaciji jugoistočnog susjedstva.

Dr. Schmitz, novi direktor Zaklade, ocijenio je start nove Vlade savršenim, te joj poželio i dalje mnogo uspjeha. »Zaklada Konrad Adenauer će uvijek biti na usluzi u borbi za dobrobit Hrvatske«, izjavio je dr. Schmitz.

Izvršno organizirana konferencija pridonijela je da bolje shvatimo gdje se Hrvatska nalazi danas s obzirom na gospodarske, političke i društvene pokazatelje. Profil izlagača omogućio je pogled na Hrvatsku iz više perspektiva, različita stajališta i percepcije rješavanja aktualnih problema. Teško je predvidjeti kakve će obrise Hrvatska imati 2020. godine, jer u sljedećih nekoliko mjeseci očekujemo mišljenje Europske komisije o kandidaturi za članstvo u EU, koje će uvelike odrediti budućnost Hrvatske. Do tog trenutka trebamo se posvetiti sadašnjosti i raditi na uklanjanju prepreka na putu prema europskim integracijama, na putu prema našoj budućnosti.

Dana Luša